

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.

UTASÍTÁS

a kincstári erdőkre vonatkozó rendszeres gazdasági tervek, nyilvántartási könyvek és időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkálatok alaki berendezésének némi módosítása és egyszerűsítése tárgyában.

(Folytatás.)

C) Időszaki gazdasági beszámoló és kiegészítő munkálatok.

a) Olyan erdőkről, amelyekről a gazdasági terv és a gazdasági nyilvántartás a jelen utasításnak megfelelő alakban van összeállítva.

A lefolyt félfordulósza (sarjerdőnél : fordulósza) gazdálkodás eredményeire vonatkozó eddig szokásos külön időszaki beszámoló kimutatások mellőzötnek, minthogy azokat a gazdasági nyilvántartásnak az évfolyamok szerinti adatokat tartalmazó táblázatai helyettesítik. A tulajdonképeni időszaki gazdasági beszámoló és kiegészítő munkálat tehát csak egy leírásból áll, melyet — mint mellékletek — a következő félfordulószaakra, illetve egész fordulószaakra összeállított részletes használati és felújítási tervek, a jelleükben változást szenvedett erdőrészelekről készült új részletes erdőleírás és esetleg a gazdasági terv egy és más táblázatai helyett készült új táblázatok egészötnek ki.

A munkálat összeállítását megelőzőleg első sorban is a gazdasági nyilvántartási könyvben az összes kimutatások lezáratnak s illetve a fő- és előhasználatok, valamint a felújítások évfolyamok szerinti nyilvántartásában a lefolyt 10 évi adatok összegének kimutatására szolgáló rovatok kitöltötnek.

A főhasználatok évfolyamok szerinti nyilvántartásában ezekben a rovatokba a választékok szerint részletezett fatömegek, nemkülönb a tőárban befolyt pénzösszegek az erdőrészelek szerinti nyilvántartásból jegyezötnek be, önként értötvén, hogy úgy a fatömegeknek, mint a pénzösszegeknek az egész gazdasági osztályra vonatkozó végösszegei az egyes éveknél részletezés nélkül kimutatott fatömegek és tőárak összegét kell hogy adják. Az összesítés után a lefolyt 10 évi időszakot illetőleg gazdasági osztályonként „mérleg“ készöndő (e célból már a nyilvántartás első felfektetésénél kellő üres hely hagyandó) az előirt területek és becsült fatömegek egymással való összehasonlítása céljából a következő alakban:

Mérleg.

Elő volt írva összesen	kat. hold	m^3	fatömeggel
Kihasználtatott	"	"	"	"	"

Tehát	$\left\{ \begin{array}{l} \text{több} \\ \text{kevesebb} \end{array} \right.$	kat. hold	m^3	fatömeg
-------	---	-------	-----------	-------	-------	---------

Az előírt és teljesített főhasználatoknál a fatömeg a becslés szerint m^3 . Az előírt és teljesített főhasználatoknál a tényleges eredmény szerint m^3

Tehát a becsléshez képest	$\left\{ \begin{array}{l} \text{több} \\ \text{kevesebb} \end{array} \right.$	m^3
		$m^3 (=^0/0)$

Hasonló az eljárás az *előhasználatok* évfolyamok szerinti nyilvántartásánál is. A mérleg alakja itt a következő:

Mérleg.

Elő volt írva gyérités	k. holdon	m^3	fatömeggel,
tisztázó vágás	k. holdon	m^3	fatömeggel, fekvőfa
és esetleges használat	m^3 ,	összes előhasználati fatömeg	
				m^3

Kihasználtatott gyérités	k. holdon	m^3	fatömeggel,
tisztázó vágás	k. holdon	m^3	fatömeggel, fekvőfa és
esetleges használat	m^3 ,	összes előhasználati fatömeg	m^3

Tehát	$\left\{ \begin{array}{l} \text{több} \\ \text{kevesebb} \end{array} \right.$
	

A *mellékhasználatok* évfolyamok szerinti nyilvántartásában a 10 évi adatok összevonása igen természetesen elmarad. A mérleg alakja a XV. mintából vehető ki.

A *felújítások* eredményeinek a XVII. sz. táblázat végén leendő pontos kimutathatása érdekében nagy gond fordítandó a felújítások erdőrészetek szerinti nyilvántartásának lezárására, amit lényegesen megkönnyít a régi eljárással szemben az, hogy az előírásnak a helyesbitése ebből a nyilvántartásból kiküszöböltetett. Az előírás helyesbitése helyett a foganatosításra vonatkozó adatok összegezése után a számla jobb oldalán egyszerűen feljegyzendő:

1. Az a körülmény, ha az előírt, de nem teljesített erdőítésnek egészben vagy részben való leírása szükséges, illetve indokolt.

(A leírást indokoltta teheti pl. *a*) ha az erdősítés szükségtelen volt és csak téves felvétel alapján iratott elő annak idején a részletes felújítási tervben; *b*) ha valamely vágásterület ki nem használtatott, illetve csak a félfordulószak utolsó vagy utolsó előtti évében használtatván ki, a gazdasági terv értelmében még nem volt felújítandó; *c*) ha az illető terület időközben idegen tulajdonba ment át vagy az erdők állományából töröltetett stb.)

2. Ha hátralék mutatkozik, ennek rövid indokolása.

3. A foganatosított erdősítésekből (természetes felújulást és mesterségesen teljesített egybevéve) hány hold tekinthető sikerültnek és hány hold nem sikerültnek. (Az erre vonatkozó adatoknak összhangzásban kell lenniök az új részletes erdőleirással és az új részletes felújítási tervvel.)

Az erdőrészletek szerinti nyilvántartásba az egyes erdőrészletekre vonatkozó adatok lezárása alkalmával (a „természetes uton felújult„ czimű rovatba) a természetes felújításra előirt és tényleg természetes uton felújult területek is bevezetendők az illető erdő-részleteknél, az időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkálatok alkalmával eszközölt felvételek nyomán.

A felújítások évfolyamok szerinti nyilvántartása utolsó rovatcsoportjába az adatok az ekkép kiegészített erdő-részletek szerinti nyilvántartásból könnyen bevezethetők. Erre nézve csak az jegyzetik még meg, hogy a „természetes uton“ cz. rovatba „a mesterséges erdősítésre előirt területekből természetes uton felújult“ területeknek és a természetes uton való felújításra előirt és tényleg természetes uton felújult területeknek összege jegyzendő be.

A lefolyt 10 évi időszakról gazdasági osztályonként készítendő „mérleg“ alakja (amely az évfolyamok szerinti nyilvántartás végén e célra már előre üresen hagyandó helyen készítendő) a következő:

A részletes felújítási terv szerint elő volt írva term. uton k.

hold, mest. uton k. hold, összesen k. hold.

Időközben felmerült nem esedékes, *de tényleg teljesített* term. uton k. hold, mest. uton k. hold, összesen k. hold.

Összesen term. uton k. hold, mest. uton k. hold,
összesen k. hold.

Tényleg erdőszított, illetve felujult term. uton k. hold,
 mest. uton k. hold, összesen k. hold.

Tehát { több term. uton k. hold, mest. uton k.
 kevesebb hold, összesen k. hold.

Az időszaki gazd. kiegészítő munkálat alkalmával (új becslés)
 term. és mest. együttvéve sikerültnek veendő k. hold.

Tulajdonképeni hátralék (több erdőszítés) k. hold.

A lefolyt tíz év gazdálkodási eredményeinek a gazdasági nyilvántartási könyvben történt összegezése után következik a gazdasági terv egyes táblázatainak módosítása, illetve helyettük új táblázatok készítése. Itt különös figyelem fordítandó arra, hogy *az eredeti gazdasági terv, mint hosszú időre szóló fontos okmány, a tulságosan sok javítástól megkíméltesék* s abba a kisebb módosítások is feltűnő módon, akkép jegyeztessenek be, hogy az eredeti adatok nehézség nélkül kivethetők legyenek.

A területkimutatás adatai kisebb változások esetén színes tintával kiigazíthatók, különben pedig — ha t. i. ez a kiigazítás csak az áttekintés rovására volna eszközölhető — új kimutatás készítenendő. Ott, ahol eredetileg a területkimutatás nincs a jelen utasításnak megfelelően összeállítva, a területkimutatás az első alkalommal természetesen újból készítenendő.

Az eredeti területkimutatás módosítása esetén annak a végén ugyanolyan színű tintával, amilyennel a kiigazítások bejegyeztettek, feljegyzendő, hogy a kiigazítás mikor és ki által eszközöltetett.

A *fatermelési táblák* nem változnak, ha csak újabb, pontosabb táblák nem készültek időközben.

Uj részletes erdőleírás csak azokról az erdőrészletekről készítenendő, amelyeknek leírási adatai kihasználás, felujítás folytán vagy más okból lényeges változást szenvedtek. Az ilyen erdőrészleteknél a régi erdőleírásba az „Egyéb megjegyzések“ rovatba beirandó: „Lásd az új részletes erdőleírást,“ vagy pedig még czélszerűbb, munkamegtakarítás kedvéért, egy pl.: „Lásd az évben összeállított új részl. erdőleírást“ feliratu bélyegzőt készíttetni és használni annak jelzésére, hogy a régi erdőleírás adatok érvénytelenné váltak. Az új részletes erdőleírásban a fő faállomány fatömege és növedéke csak a következő félfordulószak alatt kihasználás alá kerülő erdőrészleteknél mutatandó ki.

A *IV. minta* csak abban az esetben állítandó újból össze az időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkálat alkalmával, ha a térszakozásnak és ezzel kapcsolatban a szabályos vágatási sorrendnek egészen újból vagy igen lényegesen módosított alakban való tervezése válnék szükségessé.

A középső rovatcsoportban azok az erdőrészetek és területeik, amelyek a lefolyt 10 évi időszak alatt kihasználtattak, vörös tintával áthuzandók.

Ha a következő félfordulószaiki főhasználatok csupán csak az eredeti sorrendtől eltérőleg terveztetnek, ez még nem teszi szükségessé ennek a táblázatnak módosítását.

E kimutatás újból való összeállítása esetén — minthogy a vágásforduló kezdetének időpontja nem változott, — a már kihasznált erdőrészetek a középső rovatcsoportba megkülönböztetésül a ki nem használt erdőrészetektől, vörös tintával irandók be.

A *IVa. minta* első része minden időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkálat alkalmával újból állítandó össze, második része azonban csak a *IV. minta* újból való összeállítása esetén töltendő ki.

A részletes tervek (*V—VIII. minták*) igen természetesen minden időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkálat alkalmával újból készítendőek el a következő 10 évre.

Az *időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkálat leíró része* az 1890. évi 9600. sz. földmiv. miniszteri rendelettel kiadott utasításban foglaltak szem előtt tartásával, az eddig szokásosnál egyszerűbb alakban, a következő beosztással állítandó össze.

A cím és esetleges „Bevezetés“ után:

I. Áttekintés a gazdasági terv rendelkezéseinek miként történt fogantatásáról.

A) *Erdőhasználatok és felújítások.* (erdősítések).

1. Kiterjedés, illetve mennyiség szerint.

Itt az előírt és teljesített, teljesített, de előírva nem volt, előírt, de nem teljesített használatok és felújítások felsorolása, illetve sommás kimutatása s az előírásnak és fogantatásnak egymással való egybevetése mellőzhető s e helyett elegendő a XXII. XIV., XV. és XVII. sz. táblázatokban kimutatott adatokra utalni. Ez alatt a fejezet alatt tehát csak az előírástól a használatok helye, kiter-

jedése (mennyisége) tekintetében történt eltérésekre, ezek indokolására és illetve magyarázatára szükséges kiterjeszkedni.

2. A foganatosítás módjára vonatkozólag.

B) egyéb intézkedések teljesítése.

II. Az erdő új állapotának jellegzése.

A) Változások a külső és belső erdőgazdasági viszonyokban.

1. Birtokviszonyok.

a) Változások az erdőbirtok jogi minőségében.

b) Változások a közigazgatási beosztásban.

c) Változások az erdőbirtok kiterjedésében.

(Itt nagy súly fektetendő az *összes területet és az erdőterületet* illetőleg felmerült változásokra, melyek *gazdasági osztályonként* s e mellett *községi határok szerint* is részletezendők az erdők nyilvántartási törzskönyvének kiigazíthatása céljából.)

2. Jogi viszonyok.

3. Természeti viszonyok (termőhelyi viszonyok és időjárás.)

4. A vidéki mivelődési, fakelendőségi, faüzleti, kereskedelmi és közlekedési viszonyai.

5. Személyzeti viszonyok.

B) Az erdő új állapotának részletes jellegzése.

1. *Terület.* (A régi és új terület kimutatása gazdasági osztályonként és összesen.)

2. *Faállomány viszonyok.* (A kihasznált, a gyéritett, az erdősitett illetve felújított, a legközelebbi tíz évben kihasználandó területek s a jelenlegi korosztályviszonyok rövid leírása.)

III. Változás az erdőgazdaság céljaiban és feladataiban.

IV. Az erdőgazdaságnak a következő 10 évre való részletes szabályozása.

1. A változott viszonyokhoz képest szükségessé vált gazdasági intézkedések.

a) Változások a maradandó gazdasági beosztásban.

b) Változások a vágatási sorrendben.

c) Változások a hozamterületben.

d) Változások a kihasználás és felújítás módjában.

2. Részletes tervek a következő 10 évre (mint a gazdasági terv leíró részében).

3. Egyéb intézkedések.

Önként értetik, hogy az időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkálat leíró részének összeállításánál is szem előtt tartandó az, ami fentebb a gazdasági terv leíró részének tárgyalásánál az előre nem látható kisebb használatokat illetőleg mondatott.

b) Az időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkálat összeállítása az olyan erdőkről, melyekről a gazdasági terv és a gazdasági nyilvántartás az eddigi rendszer szerint készült.

Minthogy a gazdasági nyilvántartás eddigi alakja nem alkalmas arra, hogy benne a lefolyt 10 évi gazdálkodás eredményei a kívánt módon kitüntethetők legyenek, az eddigi rendszer szerint szerkesztett gazdasági terv és gazdasági nyilvántartás alapján készítendő időszaki beszámoló munkálatokhoz a lefolyt 10 évi fő-, elő- és mellékhasználatok és felújítások eredményeiről külön kimutatások állítandók össze. Erre a célra az eddig szokásos kimutatások helyett átmenetileg az évfolyamok szerinti nyilvántartás céljaira tervezett új XII., XIV., XV. és XVII. sz. minták használandók.

Önként értetik, hogy a fő-, előhasználatok és felújításokra vonatkozó új XII., XIV., és XVII. sz. mintákban elegendő ezuttal csupán az előírási és a 10 évi eredmény összevonására szánt utolsó rovat csoportokat kitölteni s a 10 évi eredménynek az előírással való összehasonlítására szolgáló mérleget összeállítani.

A mellékhasználatokra vonatkozó XV. mintában az erdő részletek szerinti részletezés, utalással a nyilvántartásra, egyszerűsítés kedvéért teljesen mellőzhető s elegendő az egyes években fogantatott mellékhasználatokat illetőleg a terület-összegeket a mintán jelzett „mérleg” alakjában kitüntetni.

Hogy a XVII. minta utolsó rovatcsoportja pontosan kitölthető legyen, a felújítások erdőrészletek szerinti nyilvántartása az előbbi cím alatt már leírt módon zárandó le és egészítendő ki a szükséges feljegyzésekkel az időszaki kiegészítő munkálatok alkalmával eszközölt helyszíni felvételek alapján.

A gazdasági terv I—III. táblázatainak módosítására és illetve új táblázattal való helyettesítésére itt is állanak az előbbi cím alatt mondottak.

A régi IV., V., X. minták, valamint ha léteznek: a VI., VII.,

IX. minták is, változatlanul hagyatnak, de czimlapjukra figyelmeztetésül feljegyzendő: „Ebbe a táblázatba az 19.....évi időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkál tok alkalmával a változások nem vezettettek be.“

A régi VIII. sz. táblázat, ha lényegében való jelentékenyebb módosítása elkerülhető, egyébként a megállapított kihasználási sorrendnek (ha indokolt lényegesebb módosítás nem volna szükséges) megtartása és valódi területek alapul vétele mellet az új IV. sz. táblázatnak megfelelően átalakítandó. Amely alkalommal a fordulószakok valódi területeiben esetleg mutatkozó kisebb eltérések kiegyenlítendőek. — Áttekintés kedvéért itt is a már kihasznált erdőrészek vörös tintával irandók be.

Az időszaki kiegészítő munkálathoz a régi gazdasági terv kiegészítéséül az új IV. a) sz. táblázat is elkészítendő az olyan vegyes faállományu erdőknél, amelyekről ilyen kimutatást készíteni egyáltalában indokolt.

A részletes tervek (régii XI—XIV. minták) helyett igen természetesen új (V—VIII. sz.) táblázatok készitendőek a következő 10 évre.

Az időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkálat leiró részére vonatkozólag az előbbi czim alatt foglaltak az irányadók.

D) Általános intézkedések.

a) Gazdasági tervek és időszaki gazdasági beszámoló és kiegészítő munkálatok bizottsági tárgyalása.

Ugy a gazdasági tervek s illetve az ezek alapját képező hozamszabályozási tervezetek, mint az időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkálatok kezelési szempotból való megvizsgálására leendő felterjesztésüket megelőzőleg a jövőben is részletesen tárgyalandók az 1883. évi 6016. sz. körrendelet értelmében alakítandó bizottság által, amely bizottságba az ebben a körrendeletben megjelölt tisztviselőkn kívül bevonandók az erdőhatóságnál lévő s az illető erdőgondnoksági kerületet ismerő azok az ellenörködő tisztviselők (tisztviselő) is, akik az eddigi eljárás szerint a bizottságnak nem volnának tagjai.

Hogy pedig a tárgyalás megtartása előtt az erdőgondnoknak,

nemkülönben a hivatalfőnököknek és az ellenőrködő tisztviselőknek is alkalmuk legyen a tárgyalás aló veendő munkálatot tüzetesen megismerni: *a munkálat előzetesen 1—1 heti időtartamra gondos áttanulmányozás végett kiadandó az erdőgondnoknak* s bemutató ezenkívül a hivatalfőnököknek és az érdekelt ellenőrködő tisztviselőknek is. A hivatalfőnök felelősség mellett tartozik gondoskodni, hogy az áttanulmányozások miatt, a mindenkor szükséges időn túl, a bizottsági tárgyalás el ne halasztassék.

A tárgyalás közben felmerülő vitás kérdések a szükséghez képest a *helyszínén* döntendők el.

Abban az esetben, ha a munkálat ellen a bizottságnak nincs észrevétele, a tárgyalásról külön jegyzőkönyv felvétele mellőzhető s e helyett elegendő, ha a munkálat megfelelő záradékkal láttatik el, mely záradékot az illetők mind aláírják.

A kezelő erdőtisztnek itt is kötelességévé tétetik, hogy az erdőrendezési s illetve időszakos kiegészítő külső munkálatokban tevékeny részt vegyen s helyszíni ismereteit és tapasztalatait az illető munkálat összeállításánál érvényesíteni igyekezzék.

b) Uj gazdasági tervek készítése.

Előfordultak esetek, amidőn egyes erdőrendezőiségek, mellőzve a miniszterium előzetes engedélyének kikérését, a régi helyett uj gazdasági tervet készítettek a nélkül, hogy az elkerülhetlenül szükséges lett volna.

Eltekintve a felesleges munkától és költségektől, helytelen ez az eljárás már csak azért is, mert a gazdálkodást hosszabb időre (legalább is néhány évtizedre) szabályozni hivatott gazdasági tervet olyan ideiglenes jellegű munkálatnak tünteti fel, amelyet bármely csekély okból — akár minden 10. évben — mintegy ötletszerűleg ujjal lehet felcserélni.

Ezért uj gazdasági terv készítéséhez a jövőben mindig kikérendő az erdőrendezőiség által (az erdőhatóság hozzájárulásával) a miniszterium engedélye kezelési szempontból.

Megjegyzendő, hogy uj gazdasági terv készítése csak végső szükség esetén hozandó javaslatba, így pl. ha a gazdasági terv tárgyát képező erdőbirtok kiterjedése oly nagy változást szenvedett, hogy ebből kifolyólag a gazdasági beosztást alapjában meg kell

változtatni. A vágássorrend némi csekélyebb módosítása rendszerint nem elég ok erre, sőt ha a vágásforduló túl rövidnek (esetleg tulságos hosszúnak) bizonyulna, még ebben az esetben is elegendő egyelőre a hozamot kisebbiteni (illetve nagyobbítani). Új gazdasági terv készítése helyett legtöbb esetben elegendő a IV. sz. mintát megfelelően újból készíteni.

c) Nyilvántartási zsebkönyvek.

Hogy a vágások, erdősítések megvizsgálásánál s általában az erdő bejárásánál a szükséges gazdasági tervi és gazdasági nyilvántartási adatok mindig rendelkezésre álljanak úgy a kezelő erdőtisztnek, mint az erdőrendezőség vezetésével megbízott erdőtisztnek és az ellenőrzést teljesítő többi tisztviselőknél: minden erdőgondnokságról a gazdasági terv, illetve az időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkálat elkészítése után egy u. n. *nyilvántartási zsebkönyv* állítandó össze két példányban (az erdőrendezőség és erdőgondnokság részére) nyolczadrét nagyságban.

Ebben a könyvecskeben mindazoknak az erdőrészeteknek a részére, amelyekben a következő félfordulószak alatt a részletes tervek szerint fő-, előhasználat vagy felújítás terveztetik, az erdőrészetek szám szerinti sorrendjében egy lap nyitattik, amelyre gazdasági osztály, vágássorozat, tag és erdőrészlet jele, illetve száma után feljegyeztetnek, a terület, a termőhely és a faállomány jellegzésére vonatkozó adatok (a részl. erdőleírásból), a fordulószak, amelyben az erdőrészlet az első vágásfordulóban és a szabályos sorrend szerint (az utóbbi megkülönböztetésül piros tintával) kihasználás alá kerül; továbbá a részletes tervekből a félfordulószakra szóló előírás az illető használatra avagy a felújításra vonatkozólag a részletes tervekben, vagy a részletes erdőleírás „megjegyzések” rovatában foglalt esetleges megjegyzésekkel együtt.

Ezek után a bejegyzések után évről-évre bejegyeztetnek kivonatosan a használat, illetve felújítás foganatosítására vonatkozó nyilvántartási adatok.

A fennmaradó üres hely arra szolgál, hogy oda a használatok és felújítások miként történt foganatosítására, a jövőben szükséges

teendőkre vonatkozó és a szükségesnek látszó egyéb észrevételek a helyszínén bejegyezhetők legyenek.

Lényeges lévén az, hogy lehetőleg egy egész erdőgondnokságot illetőleg az összes adatok egy könyvecskében legyenek meg s emellett a könyvecske nagy terjedelemmel ne birjon, a félfordulószakra, fő-, előhasználatra vagy felújításra elő nem irt erdőrészetekre vonatkozó területi, erdőleirási és egyéb adatok csoportosítva jegyezhetők fel a könyvecske végén.

Hogy a könyvecske a gazdasági tervben körülírt gazdálkodásról általánosságban is tájékoztatást nyújtson, annak végén 2—3 oldalra röviden kijegyzendő a gazdasági tervből s illetve az időszaki gazdasági beszámoló és kiegészítő munkálatból a főbb általános adatok (terület, gazdasági osztályok és vágássorozatok szerint, használati mód, vágásforduló, a használatok és felújítások foganatosítására vonatkozó általános intézkedések stb.). Folytatólag néhány lapra kiirható vágássorozatonként az első vágásfordulóra tervezett és a szabályos vágatási sorrend (csupán az erdőrészetek számának felemlítésével), kiirhatók továbbá a részletes mellékhasználati tervből azok az erdőrészetek, amelyekben a legeltetés, fűhasználat stb. meg van engedve.

Ezek után megfelelő számú lap üresen hagyandó abból a célból, hogy a nyilvántartási jegyzőkönyvbe időközben beirt fontosabb intézkedések, főleg pedig a helyszini szemlék alkalmával felmerülő általánosabb jellegű észrevételek feljegyezhetők legyenek. (Ide jegyezhetők fel a félfordulószakra, fahasználatra vagy felújításra elő nem irt erdőrészeteket illető észrevételek is, amelyek helyszüke miatt magánál az illető erdőrészetnél fel nem jegyezhetők.)

Jó szolgálatot tehet ez a zsebkönyv, ha gondosan vezetett, az évi favágatási és erdőmivelési tervek összeállításánál, az időközben felmerülő s pontosabb helyi ismereteket igénylő különféle kérdések elbírálásánál s kiválóan alkalmas arra, *hogy a kezelő erdőgondnok és az ellenőrködésre hivatott tisztviselők a gazdasági tervet s az ebben foglalt részletes intézkedéseket a gazdaságnak rendkívüli nagy előnyére alaposan megismerjék* s a természetben talált állapottal s általában a helyi viszonyokkal összehasonlithassák, azokra nézve észrevételeiket megtehessék s a gazdasági tervben esetleg előforduló hibákat felfedezzék s azok kiigazítása iránt

javaslatot tehessenek és mindezeknek a révén *a kezelés és az erdőrendezés között olyannyira kívánatos szorosabb kapcsolat és összhang létrehozassék, illetve megerősíttessék.*

A lefolyt félfordulószakról rendelkezésre álló zsebkönyv a benne lévő feljegyzésekkel lényegesen megkönnyíti az időszaki gazd. beszámoló és kiegészítő munkálatot is, amennyiben ahhoz sok értékes anyagot szolgáltat.

A zsebkönyv pontos vezetése kötelező ugy az erdőrendező-ségre, mint az erdőgondnokságra nézve. Végül megjegyeztetik, hogy czélszerű, ha az erdőrendezés a zsebkönyvet a maga részére akkép rendezi be, hogy abban ne csak a 10 évi gazdálkodás által érintett, hanem valamennyi erdőrészletre külön lap nyitassék, mert így a 10 év alatt, kirándulásai közben abban a helyzetben van, hogy az erdőrészletek nagy részére legalább is, a gazd. beszámoló és kiegészítő munkálathoz szükséges adatokat, már előre a helyszínén összegyűjtheti.

Budapest, 1907. évi márczius hó 25-én.

Darányi s. k.